

σαρες, διζδεξάμενοι τὸν Πρωτόκλητον Ἀνδρέαν. Ἡ μέχρι τοῦ Μητροπόλεως πατριαρχικὴ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἱστορία βασίζεται μόνον ἐπὶ τῶν πληροφοριῶν, ὅσας ἔγραψεν ὁ ἱερομάρτυς Δωροθέος ὁ Τύρου, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ εἰσιν ὀλίγισται. Καὶ δεχόμεθα μὲν τὰ τῶν ἐπισκόπων ὀνόματα καὶ τὴν σειρὰν κατὰ τὴν ἀρίθμησιν τοῦ Δωροθέου, ἀλλὰ καθόλας ταύτην ἀποδεκτὴν θεωρήσας τις, οὐδένα λόγον ἔχει ἔνα παραλίπη τοὺς παρὰ τοῖς βυζαντινοῖς χρονογράφοις Κεδρήνῳ καὶ Λογοθέτῃ Συμεῶν φερομένουσιν Φιλάδελφον, Εὐγένιον καὶ Ῥουφῖνον, οὓς ἐν τῷ τῶν ἐπισκόπων ἀριθμῷ κατέταξα.

ΑΝΔΡΕΑΣ Ο ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΣ

ἱστορεῖται παρὰ Δωροθέω πρῶτος τοῦ χριστιανισμοῦ κήρυξ ἐν Βυζαντίῳ¹, οἱ δὲ πατριαρχικοὶ κατάλογοι οἱ

Ε'), δεῖται μόνον οἱ δύο συνεκδοθέντες τῇ διατριβῇ κατάλογοι εἰσιν ἄξιον προσοχῆς καὶ τούτων γίνεται μνεία ἐν οἰκείαις τόποις· διὰ τὸν λόγον αὐτῶν οὐδὲ ἐμνήσθη ἐν τῇ προδικήσει τοῦ παρόντος συγγράμματος τῆς διατριβῆς ταύτης. Μετὰ δὲ τὴν ἐκτύπωσιν τῶν 80 πρώτων σαλίδων τοῦ μετὰ χεῖρας συγγράμματος, ἐπεμύε μοι ὁ ἐν Πετροπόλει φίλος καθηγητῆς καὶ βυζαντινολόγος Ἰωάννης Γρωϊσάκης δύο καταλόγους, ὧν ὁ ἕτερος, λήγων εἰς τὴν παραίτησιν Γενοβίου τοῦ Σχολαρίου, ἐγράφη ὑπὸ τοῦ δικαίου καὶ δικαιοφύλακος Θεοδώρου τοῦ Ἀγαλλιαννοῦ.

4. Ἡ περὶ Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου ὡς πρώτου κηρύξαντος τὸν Χριστὸν ἐν Βυζαντίῳ παράδοσις ἀνεράνη, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, τὸ πρῶτον κατὰ τὸν Δ' αἰῶνα, εἰ καὶ κριτικώτερον ἠδύνατο ἔνα εἶπῃ τις ὅτι δευτεροβῆ κατὰ τὸν ΣΓ'. Ἀρχαιότερος τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἱστοριογράφων Εὐσεβίος ὁ Πάμφιλον ἀναφέρει τὸν Ἀνδρέαν κηρύξαντα ἐν Σκυθίᾳ· Ἐκκλησ. Ἱστ. Γ', 4. Καὶ ὁ μὲν Εὐσεβίος ἐν βιβλίῳ Α', κεφαλαίῳ 12, λέγει βῆτως ὅτι «τῶν ἐδομημένων μαθητῶν κατὰ τὸν κατάλογον οὐδεὶς οὐδαμῆ φέρεται», ὁ δὲ Δωροθέος οὐ μόνον ἀριθμῶν τούτων· κατ' ὄνομα, ἀλλ' ἀναφέρει καὶ τὸν τόπον, ἐνθα ἕκαστος ἐκήρυξεν ἐκ τούτων οὐδαμῶς ἀπροσδιόνυσον ἔκρινε ἢ ἀναγράψω ἐν τῇ παρούσῃ σημειώσω τοῦ πρώ-

